

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

datum	Utrecht, 10 februari 2022
ons kenmerk	2022-08
voor informatie	Marleen Okma m.okma@patientenfederatie.nl 06-52533494
onderwerp	Commissiedebat Toekomstige organisatie hartzorg - 17 februari 2022

Geachte Kamerleden,

Op 17 februari spreekt u over de toekomstige organisatie van de hartzorg. Iedere patiënt, met een hartafwijking en/of met andere aandoeningen, moet optimale en passende zorg krijgen. Dichtbij als dat kan, verder weg als daarmee de kwaliteit en continuïteit van de zorg beter zijn. Patiëntenfederatie Nederland geeft in deze brief uitgangspunten mee voor verdere besluitvorming over de toekomstige organisatie en concentratie van zorg.

1. Betrek patiëntenorganisaties bij afwegingen over concentratie van zorg

Een belangrijk basisprincipe van 'passende zorg' is dat de patiënt centraal staat en dat zorg samen met en rondom de patiënt wordt geboden, met aandacht voor de sociale context van de patiënt.¹ Bij organisatie en concentratie van zorg moet dat brede patiëntperspectief voorop staan. Zodat de zorg vorm krijgt vanuit kwaliteitsaspecten en randvoorwaarden die voor patiënten belangrijk zijn. Betrek patiëntenorganisaties tijdig bij de afwegingen over concentratie van zorg. Dat geldt óók bij locatiekeuzes. Zij kunnen het best in kaart brengen wat de wensen en behoeften zijn van patiënten en hun naasten als het gaat om:

- Hoe de zorg in de praktijk aan hen wordt geboden.
- De impact van de beoogde zorgconcentratie voor de patiënt en diens naaste omgeving.
- De impact van de beoogde locatiekeuzes voor de patiënt en diens naaste omgeving.

Dit patiëntperspectief moet leidend zijn bij besluitvorming over concentratie van zorg.

>Kan de minister toezeggen dat bij besluitvorming over concentratie van zorg het patiëntperspectief voorop staat en borgen dat patiëntenorganisaties daarbij structureel betrokken worden?

2. Maak afwegingscriteria voor concentratie van zorg tijdig helder en transparant

De aangekondigde keuze voor concentratie van hartzorg heeft geleid tot veel onrust en onduidelijkheid. Bij burgers, patiënten, hun naasten en zorgaanbieders. Over concentratie van hartzorg zijn patiëntenorganisaties, zoals Harteraad, weliswaar gehoord, maar vervolgens is niet helder op basis waarvan besluitvorming plaatshad over de specifieke locaties. Het advies² van de patiëntenorganisaties was om voor besluitvorming een impactanalyse uit te voeren. Dit om te zien of de voorgenomen concentratie aantoonbaar leidt tot kwaliteitsverbetering. Dit advies lijkt niet te zijn overgenomen.

Voor betrokken partijen is onvoldoende helder op basis waarvan keuzes zijn gemaakt. De criteria

¹ Adviesrapport 'Samenwerken aan passende zorg: de toekomst is nú', Zorginstituut Nederland nov. 2020

² Adviesrapport 'Patiëntperspectief op zorg en onderzoek voor patiënten met een aangeboren hartafwijking', KPMG okt. 2021 in opdracht van o.a. Harteraad

voor afwegingen rond concentratie van zorg moeten helder en transparant zijn. Dat kan helpen verschillen van inzicht over concentratieafwegingen te voorkomen of te overbruggen. En het vergroot het draagvlak voor de keuzes.

>Is de minister bereid om afwegingscriteria en informatiebronnen die ten grondslag liggen aan een (voorgenomen) besluit over organisatie van zorg tijdig beschikbaar te maken?

3. Leg burgerinspraak vast voor grote veranderingen in het zorglandschap

Het komt nog te vaak voor dat ingrijpende besluiten over (her)inrichting van het zorglandschap worden genomen zonder de direct belanghebbenden daarbij te horen. Patiëntenfederatie Nederland vindt³ dat burgers goed geïnformeerd moeten worden en inspraakmogelijkheden moeten krijgen als het regionale zorgaanbod wijzigt. Ook als zo'n wijziging de kwaliteit en continuïteit van zorg op termijn juist beter maakt. Maak tijd en ruimte vrij om aan burgers de reden van de noodzakelijke verandering toe te lichten met mogelijke afwegingen en oplossingsscenario's. Ga tijdig met burgers in gesprek over gevolgen van de voorgenomen verandering.

Informatie en inspraakrecht voor burgers mag bij veranderingen in het zorglandschap niet vrijblijvend zijn. We pleiten voor een informatie- en inspraakplicht van en voor burgers bij grote veranderingen in het zorgaanbod. Zoals een ziekenhuisfusie, het sluiten van een SEH of IC of bij concentratie van zorg. Bij infrastructurele wijzigingen is verplichte burgerparticipatie in de Omgevingswet geregeld. Dat zou ook voor veranderingen in de zorg zo moeten zijn.

>Hoe zorgt de minister dat, net als bij infrastructurele wijzigingen, bij voorgenomen grote wijzigingen in het zorglandschap zoals de concentratie van zorg, het tijdig betrekken van behoeftes, ervaring en deskundigheid van burgers een verplicht onderdeel vormt van de besluitvormingsprocedure?

We vragen u deze punten te betrekken in bij het Commissiedebat op 17 februari. Heeft u vragen naar aanleiding van deze brief dan zijn we graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Dianda Veldman
Patiëntenfederatie Nederland

³ [Opinie: 'Laat patiënten meedenken en beslissen hoe de zorg moeten worden geregeld', Volkskrant juni 2021](#)